C cotylæ quantitatem cum tribus cyathis mulsæ: in hijs qui adiuncta febre uexantur, uel conditi in hijs qui sine febre afficiuntur. Sed uitandam probamus frequentem, & uariam medicaminũ potationẽ, quæ fella deducere promittuntur, siue uentriflua, siue urinalia: Etenim sitis extenditur, & solidioris cibi fastidium duplicatur, & corporis fortitudo minuitur, atq; cibi accepti corrũpuntur, & omnis corporis materia adulterio medicaminũ deterior fit, cum habitudo, ut supra diximus, omnis fuerit immutata. Quod facere uidemus eos, qui sæpissime ac iugiter herpillum dari probauerunt, & absinthium, & aloẽn, & diagridium, & coloquintida, uel ex aloë & coloquintida hieram confectã. Item ex amygdalis & absinthio, & aniso trochiscos confectos, & decoctiones recentis mulsi ex uino confecti, cum hyperico, uel aristolochia longa, uel herba adianto, quam Latini capillum Veneris uocant, uel cicere albo: Aliquando etiam hæc mandenda probauerũt. Item rubea, quam Græci erythrodanon uocant, uel struthium tritũ cum fico arido, uel palmulis, aut sulphure in ouis sorbilibus in parui cochlearis quantitate: aut certe ceruini cornu elimatũ puluerem drachmã unam, cum cyatho uno, & aquæ cyathis duobus, uel nepete, quã Græci calaminten uocant, aut radicibus pastinacæ, quam staphylen appellant, decoctis in uini heminã, & dimidiam, donec ad tertiæ partis liquoris ueniat quantitatẽ. Ex quo dandum probãt cyathum unũ cum aquæ cyathis tribus aut quinq;, cum dauci semine: aut apiũ aut zingiber, meu, uel asarum, aut radicẽ herbæ brioniæ. Item seseli & libani herbæ infusionem uel decoctionẽ, & trochiscos ex herpillo uel fœniculo cõfectos, uel ex aristolochia, quos diherpillum, uel diamaratrũ, & diaristolochian appellant: Horum enim uaria multitudo, uel usus frequens, causa sæpe ipsius fuit fa-
D ciendæ passionis: Non enim quoniam fellis detractio facta, illico curationis est causa, nisi totius quoq; passionis fuerit destructio consecuta: Sic igitur hijs utendum erit, ut supra demonstrauimus. Item quidã Veneris probauerunt adhibendum usum, laxationẽ carnis faciendam æstimantes. Ex quibus est Titus, Asclepiadis sectator, & Themison. Sed est hoc neruositatis uexabile: quippe cũ fortitudinem corporis tollat, quæ magis est ægrotantibus adquirenda. Item alij aurum iugiter aspicere uel intueri ægrotos præceperunt, siue aureos colores. Hijs denicq; etiam operimentis utendum laudauerunt: siquidem similia rapiantur, & propterea morbi, siue colorũ, aut fellis migrantia in alias possit transire materias earum concordantes colores, non conijcientes quod sit magis credibile externa in ægrotum facilius transire: Quippe cum uiarum densitate superficie corporis clausa interiora teneantur, uel certe similitudo magis passionis possit prouocare uirtutem occultæ suasionis admonitione superata: Semper enim memoratione passionũ tristes ac mœsti necessariò fiunt ægrotantes: quæ maxima causa est augendæ passionis. Est autem maximũ adiutorium, & magis utilis ægrotantibus animi purissima laxatio, siue serenitas. Erit præterea perseuerante passione etiam longa nauigatio curanda, & unctio, adhibito præceptore, quo assidua defricatione & plenissima fieri resumptio possit.

Titus.
Themison.

DE CACHEXIA. CAP: VI.

Cacexia. Cacochymia. Cachexis.

Cachexia nomen sumpsit à quodam corporis habitu malo: Cacian enim uitium uel uexationem Græci uocauerunt, hexin habitudinem. Sed principaliter eius curationẽ ante Themisonem nullus ordinauit: Ipsam nanq; secundo libro Tardarum passionũ, itemq; primo atque quarto Epistolarum memorauit. Item Thessalus secundo

A cundo libro regulari. Fit autem siue nascitur hæc passio intemperantia ægrotantis, uel curatione mala medicantis, aut post ægritudinē tardæ resumptionis causa. Item ex medicaminibus sæpissime potatis, uel ex saxea duritie iecoris aut lienis, hæmorrhoidis longissimi temporis, aut uomitu. Item ex febribus longo tempore corpus affectum, aut collectionibus, aut uomitu post uespertinos cibos, & hijs similibus. Est autem ipsa quoq; passio sæpissime hydropisimi antecedens causa, aut macularum simili in superficie corporis accidentium. Sequitur cachecticos pallor subalbidus: aliquando etiam plumbeus color, debilitate tardus ac piger corporis motus, cum inflatione inani. Aliquibus etiā uentris fluor cum febricula in plurimis latente, quæ circa uesperam magis augeatur: pulsus creber ac densus: Cibi fastidium, & uini magis appetentia, urina fellea, & extensio uenarum. Est autem passio sæpius stricturæ, sicut ex supradictis conijcimus. Aliquando etiam complexa solutione ob plurimum uentris fluorem, uel simili quolibet fluxu. Quapropter conuenit complexa passione laborantis primo abstinere fluentia, & intemperantiā ægrotantis corrigere, uel curationes malas, aut medicaminū potationes prohibere. In iecore uero aut liene si qua fuerit durities, siue saxositas, destruere, ut nuper demonstrauimus: Aut si fluor sanguinis fuerit plurimus, abstinere: hemorrhoidas uero auferre, febres quoq; soluere, ut de febribus scribentes docuimus, collectiones congrua curatione, sicut de ipsis scribentes monuimus, sanare, & consuetos eis post uespertinū cibum uomitus paulatim detrahere. Ac si horum nihil fuerit accidens, & sola in corpore uisa fuerit cachexia, erunt eius superpositiones ac lenimenta prouidenda, & ui-
B gilante sine ulla ratione ægroto, aut cibo corrumpente, animi attestante difficultate, cū pigro ac segni corporis motu superpositionē cognoscere: & propterea in requie retinere ægrotum, cum abstinentia cibi, quo turbatio corporis resoluatur. Item ea quæ fuerint extenta lanis contegenda, atq; oleo calido fouenda, ac suauiter fuerit fluens abstinendus. Item si plurima fuerit corporis tensio cum grauedine erit adhibenda phlebotomia ex brachio mediocriter: sed non necessariò in hijs qui hæmorrhoidarum causa inanes uidentur: Ac deinde retentione facta constricti, sed non in omnibus qui communiter tanta, ac tali fuerint strictura possessi, tunc perunctos conuenit refici cibo digestibili ac leui, usque ad declinationis tempus, seruato genere accidentium, alia cataplasmatibus, alia cucurbitis recurare: Cum declinatio apparuerit, plurimus ac uarius cibus erit adhibendus, & similibus superpositionem uergentem adiuuare, atque ita lenimento ueniēte quod facile approbamus exercentibus asperitatibus passionis supradictis, hoc est, hijs quæ superpositionē designant, erunt corpora resumenda atq; fortificanda: Tum recorporatiuis utendum curationibus, quo reformata corpora, uel ut ita dixerim, resectis uitiosis carnibus, ac renascentibus nobis reparata ad memoriā redeant sanitatis. Quapropter æger somno discusso semet in lecto continere, iubendus etiam iacere paulisper, tum etiam neq; repente consurgere, sed prætentato motu discere, utrum se leuem ac digestum sentiat: Etenim si fuerit occurrēs, indigestio erit requies adhibenda plurimo temporis spatio, donec grauedo digeratur: dehinc mediocri gestatione, atque paruo cibo utēdum, si non ex accessione, sed ex aliqua causa manifesta temporalis acciderit corporis displicentia, quam Græci diarescesin uocant. Ac si nulla fuerit ægrotantis que-
rela, erit à lecto leuandus, & ob expugnandam frigoris iniuriā oleo leuiter perungendus: Tunc gestatio adhibenda, & si uires permiserint, uel aëris tēperies, sub diuo, & magis intra muros motu uehiculi. Si uero aliqua fuerit obstans

κακχυτικοί.

διαρρεσις.

C causa erunt hæc sub tecto adhibenda, & pro uirium modo aut uehiculo manuali, aut sella, aut cathedra exercendus ægrotus: Tum gestatione perfecta parua deambulatio adhibenda, uel uocis exercitium, atq; ad unctionem ueniendũ, sed præcalefacto intra uestes ægro. Quoties calidum habuerit corpus, tum deposita ueste erit linteolis leui defricatione tergendus, atq; statim oleo paruo ungendus, & summo tactu fricandus: primo ab alio, postea à semetipso, retento spiritu: ut etiam alia teneãtur: Dehinc rursum ab alijs defricandus, tenacius quidẽ, sed non impressius, quo possit carnis inflatio coagulari. Sed hæc erunt adhibito unctionis præceptore facienda, quo secundum proprias mutationes omnium partium motus æqualiter, ac totius corporis integret exercitium: Tunc permittentibus uiribus etiam raptorio machinamẽto gestetur, ac deinde recussabili †fera, quam Italicam uocant: Aliquãdo etiam harena asperso corpore, quã amon appellant, defricetur per interualla dierum adhibito lauacro. Conuenit etiã psichrolusia nullis obstantibus causis, quæ eam prohiberi permittant: Tum uinũ dandum austerum album, leue: Dehinc iubendus superbibere, atq; siccum sumere cibum, uel certe quartã partem panis siccã manducare, adhibito usu assorum pulmentorum, & neq; curiose conditorum, ut pisces, clunes, uel agrestium leuiora, & hijs omnibus iuxta regulam methodicam auctis aut minutis, interiecta uini abstinẽtia, & cibi parua sumptione: Vtendum etiam locorum atq; aëris mutatione: Tum heliosin, quam nos corporis torporem dicimus, ita dropacis adhibẽdus usus, & pulueris nitri fricatio, & sinapismus specialiter, & usus aquarum naturalium, uel natatio maritima. Item harena litoraria ignita circuntecto corpore torrendi sunt ægrotantes: nunc inter paucos, nunc inter plurimos dies, D ut uires permiserint: Tum nauiculæ exercitium atq; peregrinatio, quemadmodum in præcedentibus ordinauimus.

†sphæra ἀμός.

ἡλίωσις.

DE NVTRIMENTI CESSATIONE, QVAM atrophian Græci uocant. CAP: VII.

ἀτροφία.

Dcerat quoque principium capitis in exẽplari, quod nos ut potuimus sarsimus.

Vtrimenti cessatio, quam Græci atrophian uocant, ab accidenti nomen sumpsit: Et contingit in passione cõstitutis plurimus cibi appetitus, tum corruptio, quibusdam fastidium: Item tenues atq; latentes tepore sunt, neq; febricula iugiter, & quibusdam inter plurimos dies soluta. Ducitur præterea quædam etiã per urinam corporis defluxio, quam syntexin uesicæ uocauerunt, cum plurima fuerit poti liquoris egestio, atq; corporis subinde per dies singulos extenuatio etiã: nunc igitur cõuenit, sicut in Cachecticis diximus, prouidere, ne qua pars corporis principaliter patiatur, & oporteat congrua eidẽ morbo localia adhiberi adiutoria, ut iecoris, uel lienis duritiei, uel fluori uentris, aut intestinorũ, uel uesicæ, uel ulceri in interioribus constituto, aut collectioni, quã specialiter uomicã diximus. Acsi etiam febres fuerint cõsecutæ, ijsdem quoq; adhibenda medela. Si horum nihil in corpore uiderimus, sed sola fuerit atrophia consecuta, conuenit ægrotum fortificari rationabiliter, atq; resumi gestatione, pro uirium quantitate, scilicet quibus sæpe memorauimus generibus & unctionibus ordinatis, plurimo oleo superfuso, adhibita fricatione, & ministris corpulentis & mollibus, uel quales esse fricatores Salutaribus præceptis docuimus, quo contactu corporum laxiore ægrotantis exercitata membra soluantur: Tum temperato utendum lauacro, atq; uino tenui, & pane limpido fermentato, & pulmentis ex media materia, atq; iuxta cycli regulam eorũ augmenta ac detractiones uaria

σύντηξις uesicæ.